

Taxa och avgifter inom äldreomsorgen i Täby kommun

Social omsorg
Claes Lagergren
2023-09-06 /Med rättelser 2023-11-22
Dnr ÄLN 2023/83-74

Innehåll

1. Inledning	2
2. Sammanställning av avgifter inom äldreomsorgen	3
3. Avgift för omsorg och service (omsorgsavgift)	3
3.1. Insatser undantagna från omsorgsavgift	4
4. Avgift för välfärdsteknik	4
4.1. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning	4
4.2. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift och avgift för välfärdsteknik	5
5. Boendeavgift	5
5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift	5
6. Beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL	5
6.1. Minimibelopp	6
6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende	6
7. Måltidsavgift	6
7.1. Undantag från måltidsavgift	7
7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift.....	7
8. Avgift vid köp av insats i extern regi	7
9. Beslut och överklagande	7

1. Inledning

En kommun får med stöd av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) KL ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnad. För tjänster som kommunen är skyldig att tillhandahålla, till exempel socialtjänst, får kommunen endast ta ut avgifter om det finns särskilt föreskrivet.

Inom äldrenämndens ansvarsområde, som omfattar personer 65 år och äldre, regleras kommunens avgiftsuttag bland annat i 8 kap. 1-9 §§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

Taxor och avgifter för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda fastställs av kommunfullmäktige.

2. Sammanställning av avgifter inom äldreomsorgen

I 8 kap. 2 § SoL fastställs att kommunen får ta ut skäliga avgifter för insatser inom socialtjänsten enligt grunder som kommunen bestämmer. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av de avgifter som enligt kommunfullmäktiges taxa kan tas ut inom äldreomsorgen i Täby kommun:

Avgiftstyp	Beräkningsgrund	Debiteras i
Omsorgsavgift (avgift för omsorg och service)	8 kap. 5 § p 1 SoL.	Ordinärt boende (hemtjänst, dagverksamhet), korttidsboende, särskilt boende.
Boendeavgift	8 kap. 5 § p 2 SoL	Särskilt boende som ej omfattas av hyreslagen.
Avgift för välfärdsteknik	8 kap. 5 § p 1 SoL.	Ordinärt boende, personer -79 år.
Avgift för borttappad utrustning	Enligt taxa för avgifter inom äldreomsorgen.	Ordinärt boende
Måltidsavgift 65 år och äldre.	Enligt taxa för avgifter inom äldreomsorgen.	Särskilt boende Bostad som ej omfattas av hyreslagen Korttidsboende

Tabell 1: Sammanställning av avgifter inom äldreomsorgen i Täby kommun.

3. Avgift för omsorg och service (omsorgsavgift)

Omsorgsavgift debiteras för omsorg och service i

- ordinärt boende
- särskilt boende
- korttidsboende
- dagverksamhet

I de insatstyper som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret ingår hälso- och sjukvårdsinsatser i omsorgsavgiften.

I särskilt boende debiteras avgift omsorgsavgift motsvarande maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p 1 SoL. I korttidsboende debiteras omsorgsavgift per dygn motsvarande 1/30 av avgiften enligt maxtaxa).

Omsorgsavgiften i ordinärt boende är konstruerad som en abonnemangsavgift, där den enskilde betalar ett fast belopp per månad och insats, se tabell 2. Den enskilde kan, utifrån sitt biståndsbeslut, abonnera på en eller flera insatser. Avgiften per insats läggs samman upp till nivån för det så kallade högkostnadsskyddet, ”maxtaxan”, se under punkt 4.2.

Insatstyp	Beräkningsgrund
Omsorg, abonnemang, per månad.	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p 1 SoL x 0,50.
Omsorg, enstaka insats, per tillfälle.	Schablon baserad på genomsnittskostnad för enstaka insatser.

Service, städning (per hushåll och månad).	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1 x 0,20.
Service, tvätt (per hushåll och månad).	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1 x 0,20.
Service, inköp, post/bank (per hushåll och månad).	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1 x 0, 20.

Tabell 2: Omsorgsavgift.

3.1. Insatser undantagna från omsorgsavgift

Inom äldreomsorgen är följande insatser undantagna från omsorgsavgift:

- Avlösning i hemmet enligt SoL
- Boendestöd enligt SoL med inriktning socialpsykiatri
- Ledsagning enligt SoL för synskadade och blindas
- Kontaktperson.

4. Avgift för välfärdsteknik

Med välfärdsteknik menas bland annat trygghetslarm, GPS-larm och bildtillsyn. Det kan också avse teknik som främjar individens självständighet.

Avgift för biståndsbedömd välfärdsteknik tas ut med ett fast belopp per månad, oavsett antalet insatser/funktioner som har beviljats.

Avgift för välfärdsteknik i ordinärt boende debiteras så länge någon trygghetsskapande teknik är installerad i hemmet och fram till och med den månad allt är återlämnat.

Avgiften ingår i maxtaxan.

Personer 80 år och äldre omfattas inte av avgiften för välfärdsteknik.

Avgift	Beräkningsgrund
Välfärdsteknik (personer -79 år).	Avgift enligt maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1 x 0,14

Tabell 3: Avgifter för välfärdsteknik

4.1. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning

För teknik som tappas bort/ej återlämnas till kommunen debiteras en engångsavgift enligt kommunens självkostnad. Dessa avgifter ingår inte i maxtaxan.

Avgift	Beräkningsgrund
Borttappad larmknapp	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen.

Ej återlämnat trygghetslarm (dosa)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen.
Ej återlämnat digitalt lås	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen.
Ej återlämnad nyckelgömma (monteras hos brukare som inte kan ha ett digitalt lås på sin dörr)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen.

Tabell 4: Avgifter för ej återlämnad/borttappad utrustning.

4.2. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift och avgift för välfärdsteknik

Den enskildes avgift får inte överstiga det högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 1 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp. Se vidare under punkt 6.

Avgift för borttappad larmknapp samt för ej återlämnat trygghetslarm (dosa) och digitalt lås ingår inte i högkostnadsskyddet.

5. Boendeavgift

Boendeavgift debiteras för bostad i särskilt boende enligt 5 kap. 5 § SoL som inte omfattas av 12 kap. jordabalken (hyreslagen). Boendeavgiften debiteras med stöd av 8 kap. 5 § p 2 SoL som en procentandel av prisbasbeloppet.

Se även under punkt 8.

Boendeavgift	Beräkningsgrund
Boendeavgift, per månad.	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p 2 SoL.

Tabell 5: Boendeavgift.

5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift

Den enskildes boendeavgift får inte överstiga det högkostnadsskydd (”maxtaxa”) som regleras i 8 kap. 5 punkt 2 § SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av prisbasbeloppet. Se vidare under punkt 6.

6. Beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL

Enligt 8 kap. 6 § SoL får avgifterna enligt 8 kap. 5 § inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp).

Förbehållsbeloppet beräknas på följande sätt:

Från den enskildes nettoinkomst dras boendekostnad samt ett minimibelopp (se punkt 6.1). Den summa som då återstår utgör den enskildes avgiftsutrymme. Inom detta utrymme kan kommunen debitera omsorgs- eller boendeavgift. Avgiften fastställs i varje enskilt fall, saknas avgiftsutrymme debiteras den enskilde ingen avgift.

6.1. Minimibelopp

Det generella minimibeloppet regleras i 8 kap. 7 § SoL och anges som en procentandel av prisbasbeloppet. Minimibeloppet ska täcka vissa kostnadsposter såsom exempelvis livsmedel, kläder, skor, hygienartiklar och hushållsel. Konsumentverkets årliga beräkningar av referensvärden för levnadskostnader ligger till grund för vilka kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. Socialstyrelsen publicerar i samband med varje årsskifte ett meddelandeblad där aktuella beräkningsgrunder presenteras.

Minimibeloppets storlek påverkas av om den enskilde är över eller under 65 år samt sammanboende eller ensamstående. Enligt 8 kap. 8 § SoL kan minimibeloppet såväl höjas som reduceras under vissa omständigheter, detta regleras i äldrenämndens tillämpningsanvisningar.

6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende

I särskilt boende tillhandahålls viss utrustning generellt utan kostnad för den enskilde. Minimibeloppet kan då reduceras.

Vilka kostnadsposter som ingår i den reduktion som ska göras samt nivån på reduktion (uttryckt i procentandelar av nationellt minimibelopp) fastställs årligen i äldrenämnden i samband med beslut om avgifter för kommande år.

7. Måltidsavgift

Måltidsavgift debiteras vid följande insatser

- Särskilt boende enligt 5 kap. 5 § SoL.
- Korttidsboende enligt 5 kap. 5 § SoL.

Måltidsavgiften är beräknad på ett genomsnitt av Konsumentverkets beräknade kostnader för livsmedel när samtliga måltider intas i hemmet för åldersgruppen 61 år och äldre samt ett tillägg i form av en schablon för kostnader för tillagning och transport baserad på beräkningar i tidigare beslut om taxor och avgifter.

Måltidsavgiften beräknas som en andel av prisbasbeloppet och kan fördelas per månad, dygn eller måltid enligt följande:

Måltidsavgift vuxna 65 år och äldre	Beräkningsgrund
<i>Per månad</i>	1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet

<i>Per dygn</i>		1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet/30
<i>Per måltid</i>	Frukost	1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet/30 x 20 %
	Lunch	1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet/30 x 40 %
	Mellanmål	1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet/30 x 10 %
	Middag	1/12 av 0,88 x prisbasbeloppet/30 x 30 %

Tabell 6: Måltidsavgift vuxna 65 år och äldre.

7.1. Undantag från måltidsavgift

Undantag från måltidsavgift kan göras i de fall den enskilde vid mer tillfälliga insatser, exempelvis korttidsboende, får näringslösning via sond. I dagverksamhet betalar brukaren direkt betalning till utföraren utifrån dennes prislista.

7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift

Något högkostnadsskydd gäller inte för måltidsavgiften. Den enskilde kan däremot få ett individuellt tillägg på minimibeloppet för fördyrande omkostnader, detta regleras i 8 kap. 8 § SoL och hanteras med stöd av aktuella tillämpningsanvisningar.

8. Avgift vid köp av insats i extern regi

Vid köp av avgiftsbelagd insats i annan kommun eller i verksamhet som drivs i enskild regi debiteras avgifter enligt de bestämmelser som fastställts i Täby kommuns taxa för avgifter inom äldreomsorgen.

9. Beslut och överklagande

Beslut om avgiftsunderlag, förbehållsbelopp, omsorgsavgift och boendeavgift kan med stöd av 16 kap. 3 § SoL överklagas av den enskilde med förvaltningsbesvär.